

## ชื่อเรื่อง การสื่อสารเชิงบวกกับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สถาบันพัฒนาสภาวะเขตเมือง

### ผู้เขียน

- 1.นางชนัญญา รัตนรงค์ พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
- 2.นางดวงประทีป ไตรสุรัตน์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
- 3.นางพัชรี รื่นเรือง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
- 4.นางบุญมี ภูมิเจริญ ผู้ช่วยเหลือคนไข้

### เนื้อหาองค์ความรู้

การสื่อสารเชิงบวกกับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย

วันนี้คุณพูดคำว่า “ไม่ได้นะ” กับเด็กกี่ครั้งแล้ว พยายามใช้ คำพูดเชิงบวก กับเด็กแม้ว่าเขาจะยังไม่เป็นผู้ใหญ่ แต่เวลาแสดงออกกับเขาก็ต้องเมตตาอ่อนโยน เพราะเด็กชอบเลียนแบบคำพูดพ่อแม่ /ผู้เลี้ยงดูเด็ก คุณครู อาจเคยได้ยินเด็กพูดคำเดียวกับตัวเอง จะเห็นชัดเจนในเด็กหัดพูด

#### พ่อแม่พูดแง่ลบ ลูกจะคิดแง่ลบ

การที่พ่อแม่พูดคัดค้าน หรือเชิงลบ ลูกอาจจะเลียนแบบไปด้วย ทำให้เคยชิน เกิดความคิดแง่ลบ ทุกครั้งที่พูดกับลูก ลองสำรวจตัวเอง ว่าบางครั้งคุณอาจเปลือพุดคำไม่สุภาพเพื่อหยอกล้อ แต่มันอาจส่งผลไม่ดีกับลูกได้

#### พ่อแม่พูดแง่บวก ลูกจะคิดแง่บวก

เด็กมีความอยากรู้อยากเห็น อยากจับ อยากเล่นไปหมด บางครั้งต้องตามเก็บของจนเหนื่อย พ่อแม่หลายคนจึงจะรีบพูดว่า “ห้ามหยิบนะ” หรือเวลาเล่นเครื่องเล่นข้างนอก ก็จะมีพูดว่า “อันตรายนะ ห้ามเล่น” ทำให้ลูกคิดว่าเครื่องเล่นเป็นสิ่งอันตราย จิตใจที่อยากเรียนรู้ผจญภัยก็มอดไปหมด และอาจเกิดกลัวไปเลย

#### แม้ว่าลูกจะทำให้โมโห ก็ไม่ควรตำลูก

จำไว้เสมอว่าลูกยังเด็ก เวลาพูดกับลูกต้องมีทัศนคติที่ดี อ่อนโยน แม้ความคิดลูกจะผิด ก็ไม่ควรไปตำหนิ แต่แสดงถึงความเป็นห่วง ลูกจะรู้สึกได้เองว่าตัวเองทำผิด และจะไม่ทำอีก เช่น (ลูกทำน้ำหก)

คำพูดที่ผิด: “ว่าแล้วเชียว ลูกไม่เคยระวังเลยนะ ทำไมทำแบบนี้ตลอดซะ? เทน้ำแค่นี้ยังหก ชุ่มซำมจริงๆ”

คำพูดที่ถูกต้อง: “เป็นอะไรรีไปเล่า พ่อแม่ตกใจหมด นึกว่าแก้วบาดมือแล้ว ห้องครัวสกปรกพอดิเลย หนูพินกันนะ เวลาคุยกับลูก ทำให้ลูกรู้ว่าลูกทำได้นะ เห็นความสำเร็จไปส่วนหนึ่งแล้ว ให้ลูกรู้สึกมั่นใจในตัวเองและเป็นแรงผลักดันให้ลูกอยากจะทำต่อไปให้เสร็จ

(ลูกทำการบ้าน)

คำพูดที่ผิด: “เขียนยังไม่เสร็จสักหน้าเลยเธอ ตั้งใจหน่อยสิ เขียนให้มันเร็วๆ หน่อย

คำพูดที่ถูก: “ขยันจัง เขียนเกือบเสร็จหน้าหนึ่งแล้วด้วย อีกแป๊บเดียวก็จะเสร็จหมดแล้ว สู้ๆ นะลูก”

ระว่างชื่อเล่น หรือคำที่ชอบใช้เรียกลูก บางครั้งพ่อแม่อาจจะชอบเรียกชื่อเล่น หรือใช้คำอื่นเรียกลูก แต่ต้องระวังการเรียก เช่น “เด็กโง่” “คนสวย” เด็กๆ จะซึมซับคำเรียกนั้นเข้าไปอยู่ในจิตใต้สำนึกว่าเขาเป็นแบบนั้นจริงๆ ควรเรียกชื่อเล่นที่มีความหมายที่ดี

ถ้าเราอยากให้ลูกมีพฤติกรรมที่ดีเราก็ต้องทำให้เขาดูเป็นตัวอย่าง ไม่ควรเอาความคาดหวังเหล่านั้นมากดดันลูก

## ๖๔ คำพูดเชิงบวกที่ควรใช้กับลูก

๑. ลูกเป็นที่รักของพ่อแม่แน่จ๊ะ
๒. ลูกทำให้แม่ยิ้มได้ทุกวันนะ
๓. แม่คิดถึงลูกนะเมื่อเราต้องแยกจากกัน
๔. โลกของแม่สดใสเมื่อมีลูกอยู่ด้วยนะ
๕. แม่จะปกป้องให้ลูกปลอดภัยนะ
๖. บางครั้งแม่จะต้องปฏิเสธบ้างนะจ๊ะ
๗. แม่ศรัทธาในตัวลูกนะจ๊ะ
๘. แม่มั่นใจว่าลูกทำได้
๙. ลูกมีความคิดสร้างสรรค์นะ
๑๐. เชื่อในสัญชาตญาณของลูกเลยนะจ๊ะ
๑๑. ความคิดลูกเป็นสิ่งมีค่านะจ๊ะ
๑๒. ลูกสามารถทำมันได้ในะ
๑๓. ลูกสมควรได้รับมันนะ
๑๔. ลูกเข้มแข็งมากนะ
๑๕. ลูกตอบปฏิเสธได้นะ
๑๖. สิ่งที่คุณทำอยู่มันไม่ตึ้นะ
๑๗. ลูกแตกต่างจากคนอื่นนะ
๑๘. ลูกพูดได้ดี มีเหตุผลนะ
๑๙. ลูกทำได้ดีมาก

๒๐. ลูกเป็นเด็กอารมณ์ดีนะ
๒๑. ลูกเลือกจะทำแบบนี้ได้นะ
๒๒. ลูกสามารถควบคุมตัวเองได้ เก่งมากจ้ะ
๒๓. ลูกเป็นเพื่อนที่ดีนะ
๒๔. ลูกใจดีจัง
๒๕. ลูกไม่ต้องกังวลกับคำพูดของคนอื่นเลยนะ
๒๖. ลูกอย่าไปสนใจพฤติกรรมที่ไม่ดีของคนอื่นเลยนะ
๒๗. ทุกคนไม่ได้สมบูรณ์แบบ ลูกก็เหมือนกันนะ
๒๘. แม่ก็เหมือนกันจ้ะ
๒๙. ลูกสามารถเปลี่ยนใจได้นะ
๓๐. ลูกจะได้เรียนรู้จากข้อผิดพลาดนะจ้ะ
๓๑. ลูกบอกแม่นะถ้าต้องการความช่วยเหลือ
๓๒. ลูกกำลังเรียนรู้ในสิ่งที่ทำอยู่นะจ้ะ
๓๓. ลูกเริ่มโตเป็นผู้ใหญ่แล้วนะ
๓๔. เมื่อเราโตขึ้น เราจะเจอเรื่องยากกว่าตอนเด็กนะ
๓๕. แม่เชื่อลูกนะ
๓๖. แม่เชื่อมั่นในตัวลูกนะ
๓๗. ลูกมีค่ากับแม่นะ
๓๘. ลูกมีความน่าใจอยู่ในตัวนะจ้ะ
๓๙. ลูกสวย/หล่อ สำหรับแม่นะ
๔๐. เมื่อลูกทำผิด แม่ก็ยังรักลูกเหมือนเดิมนะ
๔๑. ร่างกายเป็นของลูกนะจ้ะ
๔๒. ลูกอย่าลืมต้องคิดก่อนที่จะพูดนะ
๔๓. ลูกสำคัญต่อแม่นะจ้ะ
๔๔. ลูกไม่ควรคิดแบบนี้

๔๕. ลูกสามารถแก้ปัญหาได้นะ
๔๖. แม่เห็นลูกทำและเรียนรู้อยู่ทุกวันนะ
๔๗. ลูกเป็นคนทำให้แม่มีชีวิตที่ดีขึ้น
๔๘. แม่สงสัยจังว่าลูกกำลังคิดอะไรนะ
๔๙. ลูกทำแบบนั้นทำไม บอกแม่ได้ไหมจ๊ะ
๕๐. สิ่งที่ลูกคิดมันน่าสนใจดีนะ
๕๑. ลูกทำให้แม่มีมุมมองใหม่ๆ นะ
๕๒. แม่ตื่นเต้นทุกครั้งที่ได้เห็นลูกทำสิ่งใหม่ๆ
๕๓. ชอบใจลูกมากนะที่ช่วยแม่ทำงาน
๕๔. ชอบใจลูกนะที่ทำให้ครอบครัวเราเป็นหนึ่งเดียว
๕๕. แม่พร้อมจะอยู่เคียงข้างลูกนะ
๕๖. แม่สนุกมากเลยนะที่ได้เล่นกับลูก
๕๗. แม่ดีใจนะที่ลูกอยู่กับแม่ตอนนี้
๕๘. แม่มีความสุขทุกครั้งนะที่ได้คุยกับลูก
๕๙. แม่พร้อมจะรับฟังลูกเสมอ
๖๐. แม่ฟังลูกอยู่นะ
๖๑. แม่ภูมิใจในตัวลูก
๖๒. แม่ภูมิใจมากที่มีลูกเข้ามาในชีวิต
๖๓. ลูกทำให้แม่ยิ้ม
๖๔. แม่รักลูกนะ

กลุ่มงานศูนย์ส่งเสริมสาธิตการเลี้ยงลูกนมแม่และบริการเด็กปฐมวัย